

Sociaal & Duurzaam

Verkiezingsprogramma 2018-2022

"Tap" of klik op logo voor inhoudsopgave

Inhoud

("Tap" of klik onderwerp)

---

1. Inleiding	3
2. Fractie-inzet in de raadsperiode 2014 - 2018	4
2.1 Constructieve eigen voorstellen	4
2.2 De straat op en in gesprek met inwoners	4
2.3 Bijeenkomsten over zorg met inwoners en professionals	4
2.4 Schriftelijke vragen, moties en amendementen ..	5
3. Sociaal en Duurzaam	6
3.1 Voldoende betaalbare woningen	6
3.2 Ruimtelijke ontwikkeling, woonbehoefte, recreatie en groen	7
3.3 Vitale dorpen	8
3.4 Stedenbanden	8
3.5 Armoede	9
3.6 Zorg	10
3.6.1 Ouderen	10
3.6.2 Jeugdhulp.....	11
3.7 Vluchtelingen	11
3.8 Hernieuwbare groene energie en energiebesparing	12
3.9 Hernieuwbare elektriciteit ('groene stroom')	12
3.10 Energiebesparing	13
3.11 Rijden met minder fossiele brandstof	13
3.12 Voorbeeldfunctie van de gemeente	13
4. Bestuur en Dienstverlening	14
4.1 Bestuur	14
4.2 Dienstverlening en financiën	14

---

1. Inleiding

In Zuidplas vormen Partij van de Arbeid en GroenLinks samen de lijstcombinatie 'PvdA/GroenLinks Zuidplas'. Schouder aan schouder hebben we de afgelopen vier jaar een groene, sociale en eigenwijze inbreng in de gemeenteraad gehad. We hebben eigen voorstellen ingebracht en het college direct (in de gemeenteraad) en indirect (via de media) scherp gehouden op onderwerpen die voor ons belangrijk zijn. Dit geluid mag u de komende jaren opnieuw van ons verwachten.

In dit verkiezingsprogramma "Sociaal & Duurzaam 2" willen we niet uitputtend zijn, maar vooral aangeven waarin we onderscheidend zijn, volgens ons.

In weinige pagina's maken we u duidelijk waarin de combinatie PvdA/GroenLinks 'net ff anders' is dan andere partijen. Dat doen we door:

- 1) onze inzet te schetsen in de afgelopen raadperiode. Dat geeft een goed beeld van onze prioriteiten in de afgelopen vier jaar en een betrouwbaar beeld voor de komende jaren.
- 2) alleen de punten waarin we het meest onderscheidend zijn van andere partijen te noemen en bij die punten maken we ook echte politieke keuzes.

net ff anders

---

2. Fractie-inzet in de raadsperiode 2014-2018

Het zijn niet de partijen en niet de programma's, maar het zijn de mensen die het doen, die echt doorslaggevend zijn. Bij ons is dat niet anders. Alleen gezamenlijk kunnen we met een progressief rood/groen geluid invloed hebben. Het team van PvdA/GroenLinks bestond de afgelopen vier jaar, naast onze twee raadsleden Pieter Beeldman en Johan Helmer, uit Jacques Bovens, Arjen Hazelebach, Jan Jaap den Hollander, Joke van Gelderen, Geertien Pols, Marieke Schuurman en Aad Stuivenberg.

De rol van een oppositiepartij is om het college scherp te houden en waar nodig tegengas te geven. Dat hebben we in en buiten de raadszaal gedaan, soms in ferme bewoordingen. Maar als oppositiepartij hebben we ook constructieve eigen voorstellen ingebracht.

2.1 Constructieve eigen voorstellen, o.a. over:

- zwembles voor alle kinderen (initiatiefvoorstel; vooral voor kinderen van ouders met een laag inkomen);
- een plan voor beter benutten en duurzamer maken van het bestaande gemeentehuis, i.p.v. nieuwbouw;
- dreigende verloedering van recreatieparken;
- een plan voor herinrichting van de Middelweg in Moordrecht met maatschappelijke organisaties.

2.2 De straat op en in gesprek met inwoners o.a. over:

- behoud van zwembad Zuidplas in Moordrecht;
- wel of niet een nieuw gemeentehuis;
- mogelijkheden voor evenementen in de Eendragtspolder;
- opnemen van jongeren in het burgerpanel;
- een Lidl winkel op de plek van het voormalige RABO-pand in Nieuwerkerk;
- stank van ondergrondse containers.

2.3 Bijeenkomsten over zorg met inwoners en professionals

Bij deze bijeenkomsten luisterden we naar wat de nieuwe rol van de gemeente voor werk en zorg, in de praktijk betekent. Zo hoorden we dat ook goede bedoelingen in de praktijk wel eens anders uitpakken. Zo leidt het star toepassen van het principe om uit te gaan van de 'eigen kracht' van mensen, in de praktijk soms juist tot een stroperige aanpak in plaats

van een doeltreffende oplossing. De bijeenkomsten zijn op touw gezet door PvdA/GroenLinks. Later zijn ook D'66 en ChristenUnie/SGP aangeschoven.

2.4 Schriftelijke vragen, moties en amendementen o.a. over:

- tekort aan sociale woningen (waarvan andere partijen dachten dat er geen vraag naar, of behoefte aan was);
- energie neutrale en gasloze nieuwbouw;
- terugdringen van overhead bij zorgtaken van de gemeente (dus: meer geld naar de zorg zelf en minder naar management en coördinatie);
- dierenwelzijn (o.a. tegengaan van zwanendriften);
- beteugelen of verminderen van bureaucratie bij begeleiding van vluchtelingen;
- openheid en zorgvuldigheid bij besluitvorming over woningbouwplannen in de Zuidplaspolder.

Ook op informele manier hebben we bij het college problemen aangekaart, zoals de steile bruggen in Oud Verlaat, stank van ondergrondse containers en de slechte oplossing rond afsluiting van de Middelweg/Bredeweg in Zevenhuizen, met verkeerd rijdende vracht-wagens als gevolg.

Ten slotte hebben we soms een voortrekkersrol gespeeld bij lastige, raadsbrede onderwerpen, door het initiatief te nemen voor:

- een gezamenlijk gesprek tussen de gemeenteraad en het moskeebestuur na de aanslag op Charlie Hebdo in Parijs;
- een oproep voor medewerking van Zuidplas aan de opvang van vluchtelingen (gezamenlijk met ChristenUnie/SGP);
- objectiveren van het debat over het lekken van informatie door een wethouder, door het inschakelen van professor van den Heuvel, hoogleraar integriteit.

De aanwezigheid van de raadsleden van PvdA/GroenLinks bij alle raadsbesluiten, was met gemiddeld 99,3% het hoogst van alle raadsfracties.

---

3. Sociaal en Duurzaam

Het motto van PvdA/GroenLinks voor de komende raadsperiode in Zuidplas, blijft onveranderd "Sociaal & Duurzaam". Wij vinden namelijk dat op deze terreinen nog heel veel verbeterd moet en kan worden.

SOCIAAL

3.1 Voldoende betaalbare woningen

In Zuidplas en vooral in de kern Nieuwerkerk aan den IJssel, bestaat een groot tekort aan goed betaalbare huur- en koopwoningen. Het tekort aan sociale huurwoningen wordt nog eens vergroot doordat Vestia er veel van verkoopt.

De verschillende bouwplannen kenmerken zich tot dusver door een marginale realisatie van dergelijke woningen, zowel voor senioren als voor starters, terwijl juist de behoefte aan dit soort woningen groeit, als gevolg van vergrijzing, toename van armoede en instroom van status houdende vluchtelingen. Ook de uitstroom van jongeren uit de gemeente, kan nu niet worden beperkt en de doorstroming van o.a. oudere inwoners naar kleinere woningen stagneert.

Daarom willen wij dat:

- de gemeente bij woningbouw in de dorpen een gemiddeld quotum van ten minste 40% sociale woningen hanteert, waarvan zeker een kwart als senioren- en starterswoningen zal worden gerealiseerd;
- de gemeente een fonds instelt voor medefinanciering van sociale woningbouw, dat wordt gevuld via afdracht bij het bouwen van woningen in duurdere segmenten;
- de gemeente zich inspant om in bestaande plannen het aandeel goed betaalbare woningen te vergroten en hier, zo nodig, middelen voor beschikbaar stelt;
- de gemeente gezamenlijk met de wooncorporaties, actief de doorstroming bevordert door woningbemiddeling te starten; ook

doorstroming tussen de verschillende wooncorporaties moet ongehinderd mogelijk zijn;

- de gemeente het huisvesten van vluchtelingen met een verblijfsstatus serieus oppakt en er een evenredige spreiding over de dorpen bij hanteert;
- de gemeente ook de behoefte aan alternatieve woonvormen gaat peilen en mogelijkheden onderzoekt voor bijvoorbeeld kangoeroe-woningen, 'Tiny houses' en groepswoonvoorzieningen. Daarbij zou de gemeente open moeten staan voor particulier opdrachtgeverschap.

3.2 Ruimtelijke ontwikkeling, woningbehoefte, recreatie en groen

Wij willen onze open en weidse groene poldergebieden behouden. Juist zij geven Zuidplas de kwaliteit die zo positief verschilt van het Randstedelijk woon- en leefklimaat. Voor de middellange termijn, tot 2030, vindt PvdA/GroenLinks de bouw van een vijfde dorp in het middengebied van de Zuidplaspolder niet nodig. Het bouwen in en aan de randen van de al bestaande kernen, is in deze periode toereikend voor de woningbehoefte van onze eigen inwoners en ook om te voorzien in de regionale woningopgave.

Verdergaande woningbouw en het bepalen van de eventuele locaties daarvoor, kan alleen goed op basis van gedegen onderzoek naar de woningbehoefte en uitgebreide maatschappelijke kosten/baten afweging. Deze keuze zou waardevermindering kunnen betekenen van de grond in het middengebied, die was bedoeld voor woningbouw. Wij vinden dat het behouden van de landschappelijke, recreatieve en culturele en natuurwaarde van het open polderlandschap, voor wandelaars, fietsers en omwonenden, daar zeker tegenop weegt.

Goede ruimtelijke ordening is dus niet star, maar houdt rekening met behoeften. Zo ook die aan recreatiewoningen. Mocht uit een recreatieve verkenning blijken dat de functie van een recreatiepark nauwelijks tot niet meer voldoet aan de huidige maatschappelijke behoefte en geen recreatieve toekomst meer heeft, willen we dat de gemeente, tezamen met de eigenaren en bewoners, een proces van gebiedsontwikkeling inzet, dat kan leiden tot een wijziging van de bestemming. Hiermee willen we verpaupering van recreatieparken voorkomen en hoge handhavingskosten (ca 350.000 euro per jaar) sterk verminderen.

Natuurontwikkeling, o.a. in het Restveengebied, kan gerealiseerd worden door allianties met natuurorganisaties en andere overheden.

Door toenemende hevige regenbuien is voor snelle afvoer van hemelwater meer capaciteit nodig. Zeker omdat wij in de laagste polders van Nederland leven. O.a. waterdoorlatende bestrating en afkoppelen van het riool van hemelwater van dakvlakken, kunnen hier oplossingen voor zijn.

Boomaanplant langs de A20 kan de hoeveelheid fijnstof in de lucht verminderen.

3.3 Vitale dorpen

De kracht van onze gemeente ligt vooral in de vitaliteit van de vijf dorpskernen. Naast de inzet van individuele bewoners, vormen verenigingen de hoekstenen en vrijwilligers het cement van onze gemeenschap. PvdA/GroenLinks is van mening dat het nu nog rijke verenigingsleven van wezenlijk belang is, maar ook mogelijkheden voor het behouden en versterken van persoonlijke vitaliteit. Jeugdigen mogen daarbij zeker niet worden vergeten! We willen niet dat jongeren na hun (vervolg)opleiding wegtrekken. Er moeten voor hen daarom voldoende betaalbare woningen beschikbaar komen. De jongerenraad heeft dat ook al naar voren gebracht. Samen o.a. met hen, willen wij ook gaan bekijken hoe het voorzieningenniveau voor jongeren in Zuidplas aantrekkelijker kan worden. De gemeente en daaraan verbonden instellingen, moeten daarbij de trekkersrol nemen. Initiatieven uit de gemeenschappen zelf en ook voldoende vrijwilligers, zijn succesbepalend. Het aanbod van vrijwilligers loopt echter juist terug.

Daarom willen wij dat:

- de gemeente initiatieven uit de gemeenschap stimuleert en waar nodig mogelijk maakt en/of ondersteunt;
- de gemeente zich blijvend actief inspant om samen met verenigingen en organisaties inwoners te motiveren om zich als vrijwilliger in te zetten;
- de gemeente het organiseren van evenementen voor jongeren stimuleert met minimaal één per jaar extra per dorp;
- de gemeente in overleg met de jongerenraad en jongerenbelangenorganisaties, de aantrekkelijkheid van Zuidplas voor jongeren versterkt;
- de gemeente in de buitenruimte meer voorzieningen treft voor beweging en (individuele) sport, zoals bijvoorbeeld outdoor fitnessstoestellen.

3.4 Stedenbanden

Na de 2^e wereldoorlog waren stedenbanden van belang voor de vrede in Europa. De maatschappelijke betekenis is wel veranderd. Samenwerking, het bevorderen van internationaal besef en gemeenschapszin tot over de grenzen, zeker ook bij jongeren, is waarom PvdA/Groen Links hecht aan de voortzetting en verbreding van internationale uitwisseling, zoals met Bückeburg.

Daarom willen we dat:

- de gemeente een comité voor internationale uitwisseling van kennis, cultuur en sport mogelijk maakt en ondersteunt en het comité van Zuidplas samen met het comité van de gemeente Bückeberg, in algemene zin op zoek gaat naar verbreding.

3.5 Armoede

Hoewel de Nederlandse economie zich na de economische crisis weer langzaam herstelt, kan een grote groep mensen hiervan nog niet voldoende profiteren. Er bestaat een reële dreiging voor het ontstaan en groeien van schulden bij deze groep inwoners. PvdA/GroenLinks vindt dat het voorkomen en bestrijden van armoede en het beter toerusten van deze bevolkingsgroep, een maatschappelijke taak is van de gemeente. Daarom zullen wij ons hier zeer voor inzetten.

De maatschappelijke discussie over een basisinkomen, vooral voor oudere werkzoekenden, volgen wij met positieve belangstelling.

Armoede is erg, maar vooral kinderarmoede is schrijnend en ongewenst. Dat was reden voor de voormalige staatssecretaris Klijnsma om aan de gemeenten structureel € 100 miljoen extra per jaar beschikbaar te stellen. Dat geld moet dienen om alle kinderen kansen te geven en mee te laten doen. Sociaal, met sport, aan cultuur en op school.

Daarom willen we dat:

- het deel van de Klijnsma-toelage dat de gemeente ontvangt, voor de volle 100% ten goede zal komen aan de doelgroep en dat de gemeente bij een tekort, uit eigen middelen tot 25% van de Klijnsma-toelage bij zal passen;
- de gemeente actief, eenvoudig verwoord inzicht geeft in alle voorzieningen die er zijn voor het voorkomen en bestrijden van armoede (brochure, sociale kaart e.d.);
- de gemeente als schuldeiser, waar nodig, mensen met een schuld bij invordering de gelegenheid biedt voor een half jaar adempauze;
- de gemeenschappelijke sociale dienst van onze en andere gemeenten, dicht bij de cliënt komt, bijvoorbeeld door een sociale balie, of een spreekuur in onze dorpen en/of in het gemeentehuis;
- de gemeente met de sociale dienst uitprobeert of werk- zoekenden ook op andere dan de gebruikelijke manieren aan werk kunnen worden geholpen.

3.6 Zorg

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid gekregen voor een deel van de zorg. Daarmee is de kans op meer ambtelijke en stroperige procedures bij de zorgverlening toegenomen. Soms leidt het altijd toepassen van het principe om bij zorgvragers uit te gaan van 'eigen kracht', tot vertraging bij het inzetten van noodzakelijke zorg. Budgettering kan tot wachtlijsten leiden en we zien de laatste jaren overheadkosten voor management en coördinatie in onze gemeente toenemen. PvdA/GroenLinks vindt dat deze ontwikkeling omgebogen moet worden naar meer geld voor de zorg en minder voor overhead.

3.6.1 Ouderen

Ouderen vormen een grote en belangrijke groep inwoners. Zij zijn steeds langer nog gezond en actief. Ze werken langer door en zijn mantelzorger, of vrijwilliger. We mogen echter niet uit het oog verliezen dat zij deels ook ondersteuning en hulp nodig hebben.

Voldoende geschikte woonvormen en ontlasten van mantelzorgers, is ook nodig. Om mee te kunnen blijven doen is er vaak behoefte aan hulp bij het vinden van en contact leggen met de juiste instanties. Ook sociale contactmogelijkheden, om eenzaamheid te voorkomen en te bestrijden, zijn heel belangrijk.

Eenzaamheid is meestal onzichtbaar, maar voor velen wel dagelijkse realiteit. Het komt overigens niet alleen voor onder ouderen, maar onder alle leeftijdsgroepen.

Daarom willen we dat:

- ouderen weer vertrouwen krijgen in de zorgverlening;
- hulpmiddelen en zorg vanuit de Wmo, voor elke beurs betaalbaar blijven;
- opeenstapeling van zorgkosten wordt vermeden;
- wachtlijsten voor langdurige of specialistische zorg worden bestreden;
- eenzaamheid wordt voorkomen en bestreden. Samen met de ouderenbonden en andere organisaties zullen wij ons daarvoor inspannen;
- er meer ontmoetingsplekken en meer (ontspannings-) activiteiten voor ouderen komen; goede initiatieven daarvoor zullen wij graag steunen.

3.6.2 Jeugdhulp

Gelukkig gaat het met de meeste kinderen en jongeren goed, maar er zijn er ook die in meer of mindere mate hulp en/of zorg nodig hebben. Veelal is dit tijdelijk, doordat het thuis, of op school, even wat minder goed gaat. Er is echter ook een kleine groep jeugdigen die echt zwaardere zorg nodig heeft.

Het zwaartepunt moet liggen bij preventie en bij het intensiveren van vroege signalering, zowel door het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), als de sociale teams, kinderopvang en leerkrachten in het onderwijs. Per gezin moet er één gerichte aanpak van hun problemen zijn. Een integrale benadering op de terreinen jeugdhulp en passend onderwijs is zeer gewenst en vereist een duidelijke sturing door de gemeente.

Door doelmatiger inkopen van zorg in onze regio, zullen meer middelen kunnen worden ingezet op preventie. Kinderen, jongeren en hun gezinnen kunnen dan eerder ondersteuning krijgen. Zo wordt vermeden dat hun problemen verergeren.

Daarom willen we dat:

- de groeiende overhead in de jeugdzorg wordt afgeremd en tot een acceptabel niveau (max. 25%) wordt teruggebracht;
- met de beschikbare middelen de samenwerking tussen jeugdhulp, kinderopvang en onderwijs wordt versterkt, zodat inzet door jeugdhulp al binnen de kinderopvang en scholen kan worden aangeboden;
- de toch nodige zwaardere, langdurige, of specialistische zorg, zonder wachtlijsten kan worden gestart;
- professionals meer vanuit vertrouwen kunnen werken, met een minder omvangrijke verantwoordingsplicht;
- de weerbaarheid van kinderen, jongeren en gezinnen wordt versterkt door een samengebundelde aanpak van scholen en kinderdagverblijven, met een aanbod van programma's gericht op pestgedrag, problemen bij vechtscheidingen en gebruik van digitale media, voorkomen van alcohol- en drugsgebruik en tegengaan van seksueel misbruik.

3.7 Vluchtelingen

De grote toestroom van oorlogsvluchtelingen is afgenomen, al zal het nog wel enige tijd duren eerdad de verblijfsstatus van alle reeds aanwezige vluchtelingen is bepaald. Van de gemeente Zuidplas wordt verwacht dat vluchtelingen die een verblijfsstatus hebben, hier worden gehuisvest en ook geholpen om in de gemeenschap te worden opgenomen. Inburgering en integratie zijn hierbij kernbegrippen die soms weerstand losmaken in

bestaande leefgemeenschappen. De benodigde hulp verschilt per individu of gezin en moet persoonlijk op hen worden toegesneden, waarbij de eigen verantwoordelijkheid het uitgangspunt moet blijven. Een jaar hulp door vrijwilligers van Vluchtelingenwerk blijkt vaak wel te kort.

Daarom willen we dat:

- de gemeente voldoet aan de huisvestingsquota voor vluchtelingen met een verblijfsstatus;
- de gemeente, samen met vrijwilligers in de dorpen, bevordert dat de vluchtelingen integreren en zich snel als volwaardige burgers thuis voelen;
- de gemeente de inburgering van vluchtelingen financieel mogelijk maakt en hen, al naar gelang hun persoonlijke situatie, mogelijkheden biedt voor een bruikbare dagbesteding en dat daarbij extra aandacht wordt besteed aan kinderen, jongeren en jong volwassenen;
- de gemeente samen met de hulporganisaties streeft naar individuele begeleiding van vluchtelingen en dat deze zo nodig meer dan een jaar kan duren.

DUURZAAM

3.8 Hernieuwbare ('groene') energie en energiebesparing

Door de omvangrijke glastuinbouw wordt in de gemeente Zuidplas meer dan gemiddeld veel energie verbruikt, terwijl hier relatief juist weinig duurzame energie wordt opgewekt / geproduceerd. Daarom vindt PvdA/GroenLinks dat Zuidplas opdracht heeft extra bij te dragen om klimaatdoelstellingen te halen. Daarom moet een flinke impuls worden gegeven aan de productie /opwekking van hernieuwbare ('groene') energie en aan het toenemen van energiebesparing.

3.9 Hernieuwbare elektriciteit ('groene stroom')

PvdA/GroenLinks wil dat in de komende raadsperiode planvorming gereed komt voor realisatie van evenveel hernieuwbare elektriciteit, als alle inwoners van Zuidplas bij elkaar aan elektriciteit gebruiken. Hiervoor is bijvoorbeeld een combinatie van 50 hectare zonneakkers en 5 windmolens toereikend. Deze keuze heeft wel ruimtelijke consequenties, maar de invloed daarvan kan beperkt blijven als een en ander doordacht wordt

ingepast. Bijvoorbeeld door windmolens te plaatsen langs de snelwegen en op bedrijventerreinen in het gebied waar A20 en A12 samen komen.

3.10 Energiebesparing

Er kan meer energie worden bespaard door:

- alleen de bouw van energieneutrale en gasloze woningen toe te staan;
- bij de nieuwbouw van bedrijven, waaronder glastuinbouw, gasloosheid en energieneutraliteit te eisen, als dat met de beschikbare middelen mogelijk is en die bedrijven de ruimte te geven voor duurzame energieopwekking;
- samen met de netwerkbeheerder concrete plannen te ontwikkelen op welke wijze bestaande woningen gasloos kunnen worden gemaakt;
- alert aan te sluiten bij komende landelijke regelingen voor bestaande woningen het energiegebruik te verminderen en de gasaansluiting te beëindigen;
- brochure(s) met informatie over duurzaamheidspakketten waaronder de mogelijkheden en kansen van gasloos wonen in bestaande woningen uit te geven.

Hiervoor kiezen kan een hogere investering voor de gemeente of bedrijven tot gevolg hebben. Soms zal bedrijfsontwikkeling daardoor moeilijker zijn. Deze keuzes maken wij echter als lange termijn investeringen in het klimaat.

3.11 Rijden met minder fossiele brandstof

Wij willen inzetten op minder energiegebruik voor mobiliteit door:

- fietsen te bevorderen boven autorijden, door het realiseren van extra voorzieningen voor fietsers, zoals snelfietspaden, fietsparkeerplaatsen, aanpak van de top 20 van veiligheids-knelpunten voor fietsers en uitbreiding en beter onderhoud van fietspaden;
- OV-verbindingen voor alle kernen en nieuwbouwwijken;
- meer laadpalen bij openbare parkeerplaatsen te voordele van elektrische auto's.

3.12 Voorbeeldfunctie van de gemeente

De gemeente moet een voorbeeldfunctie vervullen bij het opwekken van hernieuwbare energie, door het plaatsen van zonnepanelen op publieke gebouwen, windmolens op gemeentegrond, enz. Dat geldt ook bij energiebesparing, zoals door duurzame inkoop en duurzamer maken van het gemeentelijk wagenpark.

---

4. Bestuur en Dienstverlening

4.1 Bestuur

PvdA/GroenLinks staat voor een open en transparant bestuur dat zowel zichtbaar als bereikbaar is voor iedereen. Waar mogelijk en nodig steunen wij positieve, individuele, of gezamenlijke initiatieven uit de gemeenschap. De rode draad van ons beleid is ook de naam van dit programma: "Sociaal en Duurzaam". Dat geldt voor het gehele scala van gemeentelijke taken en activiteiten, langs de denkrichting van de drie P's: "People, Planet, Profit". Wat betekent dat marktwerking geen doel op zich is, maar een keuze waartoe voor- en nadelen zorgvuldig moeten worden afgewogen.

Daarom willen wij dat:

- de gemeente als werkgever een voorbeeld is;
- de gemeente voor eigen personeel en bij inhuur, cao-afspraken nakomt en vormen van "payrolling", of slapende dienstverbanden vermijdt;
- de gemeentelijke dienstverlening zich richt op de gehele gemeenschap van inwoners en bedrijvigheid;
- de gemeenschap nadrukkelijk wordt betrokken bij besluitvorming en dat participatie wordt geïntegreerd in alle werk- en bedrijfsprocessen.

4.2 Dienstverlening en financiën

De afgelopen jaren was de ambtelijke organisatie bezig met het verbeteren van omgevingsgerichtheid, om snel, flexibel en dienend te kunnen reageren op meldingen uit de omgeving. Op een aantal gebieden lijkt hierdoor al veel te zijn bereikt, echter op onderdelen is verdere verbetering wenselijk. Daarnaast verwachten wij in de organisatie een gezonde dosis zelfkritiek, waarbij men voortdurend de eigen effectiviteit toetst en traint op de verwachtingen van de gemeenschap.

Misschien een open deur, maar onze lijstcombinatie staat voor doelmatig en verantwoord gebruik van belastinggeld. Daarbij hoort een voortdurende toets op effectiviteit, efficiëntie en rechtmatigheid van de uitgaven.

In geval van beperkte middelen kiezen wij voor mensen boven stenen of asfalt.

De economische crisis is achter de rug. De economie trekt aan en de rijksbijdrage via het gemeentefonds laat de laatste jaren ook een stijgende

lijzen. Tegelijkertijd is de gemeenteschuld zeer hoog. Een risico bij deze hoge schuld is de rente, die nu door de ECB kunstmatig laag wordt gehouden. Verder heeft de Tweede Kamer besloten om de precariobelasting op nutsvoorzieningen met ingang van 2022 af te schaffen. Dat betekent dat deze inkomsten van afgerond € 2 miljoen euro per jaar dan zullen wegvallen.

Daarom willen wij dat:

- de gemeentelijke organisatie zich vormt en ontwikkelt langs de denklijn van prettig contact tussen burgers en overheid;
- de servicenormen van het kwaliteitsmanifest regelmatig worden getoetst en waar nodig worden verbeterd;
- de menselijke maat en kwaliteit sturend zijn bij de dienstverlening in het algemeen en zorgverlening in het bijzonder;
- overhead in de gemeentelijke organisatie tot een minimaal niveau wordt teruggebracht;
- eventueel toenemende lastendruk, naar draagkracht wordt opgelegd (de zwaarste lasten op de sterkste schouders).